

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	4.Kf.700.374/2024/7.
A felperes:	Felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Ügyvédi Iroda1 (felperesi képviselő címe., eljáró ügyvéd: dr. Szilák Iván)
Az alperes:	vármegyei1 Rendőr-főkapitányság (alperes címe.)
Az alperes képviselője:	dr. Péro Albin kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	közszolgálati jogviszonnyal összefüggően igényelt kártérítés és sérelemdíj iránti közigazgatási jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (9. sorszám alatt), felperes (10. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Miskolci Törvényszék 103.K.700.324/2024/7. számú ítélete

Ítélet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 185.000 (száznolcvanöt-ezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes az alperes Igazgatóság1 Alosztályánál (továbbiakban: MEKTA Alosztály) alosztályvezetői beosztást töltött be, 2016. évtől a közvetlen felettese tanú1 rendészeti igazgató (a továbbiakban: felettes) lett, akivel a szolgálatteljesítéssel összefüggő kapcsolata megromlott. A felettes a felperestől a tegezés jogát megvonta, az eligazítás időpontját a többi vezetőtől eltérő időpontban határozta meg, a felperesnek közterületi (járőr) szolgálatot írt elő, vezetői feladatai ellátását napi 30 perc időtartamban határozta meg. Az alperes a felperessel szemben 2017. évtől több fegyelmi eljárást kezdeményezett, és a feljelentése alapján több büntetőeljárás is indult. A határozatszám1 Fe. számú, 2017. május 23. napján kelt határozatával a felperest figyelmeztetésben részesítette, mert előjárójának a betegállományba kerüléséről szóban nem tett bejelentést.

[2] Az alperes Szolgálat1 vezetője által a felperes 2017. évi szolgálatvezénnyelssel összefüggő visszaélések kapcsán végzett vizsgálat eredményeként fegyelmi eljárás is indult, melynek tényéről a felettes 2017. szeptemberében a MEKTA állományát és a szervezeti egységhez tartozó vezetőket – a felperes helységi Rendőrkapitányságra vezénnyelésének egyidejű bejelentése mellett – tájékoztatta. Ezen fegyelmi eljárás alapjául szolgáló szolgálati visszaélés, továbbá szolgálati tekintély megsértése büntettének megalapozott gyanúja miatt az alperes feljelentése alapján indult büntetőeljárást a felperes gyanúsítottként történő kihallgatását követően a helységi2 Regionális Nyomozó Ügyészség a 2020. március 12. napján kelt, határozatszám2. számú határozatával megszüntette, mert a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján bűncselekmény elkövetése nem volt megállapítható. E büntetőeljárásban a felperes ügyvédi költségként 227.000 forintot fizetett meg.

[3] Az Országos Rendőr-főkapitány – az elsőfokú bíróság 103.K.700.366/2022/26. számú ítéletével később megsemmisített – 2022. március 2. napján kelt, határozatszám3. Fe. számú határozatával az alperes vezetője határozatszám4 Fe. számú, szolgálatvezénnyelssel összefüggő visszaélések miatt fenyítés kiszabásáról rendelkező, a büntetőeljárás és a felperes rendelkezési állományba kerülés miatt felfüggesztett eljárás eredményeként hozott határozatát helybenhagyta.

[4] Az alperes vezetője szolgálatvezénnyelési hiányosságok miatt indult más fegyelmi eljárást a 2018. július 20. napján kelt, határozatszám5 számú határozatával megszüntette.

[5] A felettes a felperes 2017. évi minősítéséről és teljesítményértékeléséről 2018. április 21. napján elkészítette a szám1 Tér. számú minősítést (a továbbiakban: minősítés), annak eredménye: „elfogadhatatlan”, mely alapján az alperes vezetője a felperest szám2 számú parancsával – a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 52. § (1) bekezdés a) pont ac) alpontja, 56. § (1) bekezdés a) pontja és (3) bekezdése alapján – alacsonyabb (főnyomozó) szolgálati beosztásba helyezte. A minősítést a felperes keresettel támadta, mely alapján azt az elsőfokú bíróság a 6.K.701.097/2020/55. számú, 2021. március 26. napján kelt ítéletével megsemmisítette (a továbbiakban: minősítést megsemmisítő ítélet).

A Kúria a 2022. január 26. napján kelt, Kf.VIII.40.185/2021/5. számú ítéletével (a továbbiakban: Kúria ítélet) az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[6] A felperes saját kezdeményezésére 2019. augusztus 1. napjától 2021. november 11. napjáig gyermekgondozás céljából igénybe vett illetmény nélküli szabadsága időtartamára rendelkezési állományba került, melynek megszűnését követően főnyomozó beosztásba helyezték.

[7] Az alperes a felperes 2020. április 7. napján kelt, alosztályvezetői beosztásba való visszahelyezési kérelme alapján kifejtett álláspontja szerint a jogerős minősítést megsemmisítő ítélet esetében nyílik lehetőség az arról való egyeztetésre. Az illetmény nélküli szabadság befejezését megelőző, 2021. október 29. napján történt személyes megbeszélés során az alperes a felperes rendelkezési állományba helyezését megelőző szolgálati beosztása tekintetében az alosztályvezetői állást figyelembe véve megállapította, hogy annak megfelelő betöltetlen beosztás nincs, ezért főnyomozó beosztást ajánlott fel, melyet a felperes elfogadott.

[8] Az Országos Rendőr-főkapitányság Vezetője a 2022. február 16. napján, kelt szám3 fmi. számú parancsával (a továbbiakban: parancs) a felperes 1996. július 1. napjától fennálló szolgálati viszonyát felmentéssel megszüntette, mert az alperes vezetője – a Belügyminiszter által helybenhagyott – határozattal megállapította, hogy a hivatásos szolgálatra méltatlanná vált. Az elsőfokú bíróság a 2023. november 4. napján jogerőre emelkedett 103.K.700.783/2022/33. számú ítéletével (a továbbiakban: méltatlansági perben hozott ítélet) a parancsot a méltatlanná válást megállapító határozatokra is kiterjedően hatályon kívül helyezte és a felperest a főnyomozó beosztásába visszahelyezte. A méltatlanná válást megállapító határozattal azonos ténybeli alapokon indult ügyben a Fővárosi Nyomozó Ügyészség a 2022. július 19. napján kelt, határozatszám6. számú határozatával az eljárást – bűncselekmény hiányában – megszüntette.

[9] A felperes 2021. május 14. napján az alperesnél előterjesztett beadványában (a továbbiakban: kártérítési igény) a nem jogerős minősítést megsemmisítő ítélet alapján a Hszt. 4. § (1), (4) bekezdéseire és 8. § (1) bekezdésére hivatkozva az alosztályvezetői beosztásba történő visszahelyezését, a Hszt. 244. §-a alapján az alacsonyabb beosztásba helyezésből eredő 2.280.387 forint jövedelemvesztés, a határozatszám2. számú határozattal megszüntetett büntetőeljárásban felmerült 227.000 forint ügyvédi költségként felmerült kár megtérítését, valamint az alkalmatlan minősítés, az ellene indított büntető- és fegyelmi eljárások, felettese beosztottak előtt tett ismétlődő, jóhírnevét, becsületét sértő valótlan tartalmú kijelentései, diszkriminatív intézkedései, és a mindezek miatt bekövetkezett egészségkárosodás miatt 10.000.000 forint sérelemdíj megfizetését kérte. Az alperes a 2021. augusztus 2. napján kelt levelében a felperest arról tájékoztatta, hogy a beosztásba visszahelyezés érdekében a függőben lévő eljárások miatt nem intézkedik. Az Országos Rendőr-főkapitányság a 2022. május 5. napján kelt, határozatszám7. számú határozatával (a továbbiakban: határozat) a felperes igényének részben helyt adva különböző jogcímenek

kártérítést, továbbá a minősítés, és az alapján történt alacsonyabb beosztásba helyezés miatti személyiségi jogsértés miatt nettó 1.000.000 forint sérelemdíjat állapított meg.

A kereset és a védírat

[10] A felperes keresetében a határozat megváltoztatását, az alperesnél MEKTA alosztályvezetői beosztásba való visszahelyezését, az alperes 227.000 forint kártérítés, valamint 12.000.000 forint sérelemdíj és annak késedelmi kamata megfizetésére kötelezését kérte. Álláspontja szerint a minősítést megsemmisítő jogerős ítélet (Kúria Kf.VIII.40.185/2021/5. számú ítélet) folytán jogellenes az alacsonyabb beosztásba helyezése, ezért a Hszt. 4. § (1) és (4) bekezdései és 8. § (1)-(2) bekezdései alapján a hátrányos jogkövetkezményt a beosztás helyreállításával orvosolni kell. Az alperes a Hszt. 241. § (1) bekezdése, 242. § (1) és (2) bekezdései alapján a szolgálatvezénylési visszaélések és a felettesével szembeni szolgálati tekintély megsértése miatt ténybeli alap nélkül kezdeményezett, a helység²i Regionális Nyomozó Ügyészség határozatszáma². számú határozatával bűncselekmény elkövetése bizonyítottsága hiányában megszüntetett büntetőeljárásban felmerült védői költség mint kár megtérítésére köteles, mert a büntetőeljárás az Szolgálat¹ vezetőjének 6.K.701.079/2020. számú perben tett tanúvallomása által is bizonyítottan alaptalan feljelentés nyomán indult.

[11] Álláspontja szerint a Hszt. 256. §-ában, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. §-ában, 2:43. § d) pontjában, 2:52. § (1)-(3) bekezdéseiben foglaltakra figyelemmel az alperes vele szemben megvalósított – a becsületét és a jóhírnevét sértő – magatartása 10.000.000 forint összegű sérelemdíj iránti igényét megalapozza. A személyiségi jogainak megsértését abban látta, hogy a felettese 2016. évtől döntéseit felülbírálta, lekicsinylő megjegyzéseket tett, a tegezést nyilvánosan megvonta, az eligazításról kitiltotta, a napi kapcsolattartást a minimálisra szorította, az országban azonos beosztású főtisztek közül egyedülként járőrszolgálatra osztotta be, megtiltotta a helyettesével közös szolgálat ellátását, a vezetői feladat ellátását napi 30 perc időtartamban határozta meg, kizárta a külön díjazott ún. RIG akciókban való részvételből, jóhírnevét romboló teljesítményértékelést bocsátott ki beosztásra alkalmatlannak minősítve, súlytalan fegyelmi vétségekkel, méltatlan magatartással vádolta. Ezen kívül több fegyelmi- és büntetőeljárást kezdeményezett: a határozatszáma¹Fe számú fegyelmi eljárás figyelmeztetéssel zárult, melynek alapja, hogy a titkárnője útján jelentette a keresőképtelensége miatti távollétét. A határozatszáma⁴ számú eljárásban fegyelmi büntetést alkalmaztak vele szemben, melyet a bíróság előtt vitatott; a vélt szolgálatvezénylési hiányosságok miatt indított száma⁴ számú eljárás fegyelmi vétség hiányában megszüntetésre került. A szolgálatvezénylési hiányosságok alapján szolgálati visszaélés és szolgálati tekintély megsértése miatt indult büntetőeljárást az ügyészség (határozatszáma². számú határozat) megszüntette. Az alperes közokirat hamisítás miatt kezdeményezett méltatlansági eljárás alapján jogviszonyát felmentéssel megszüntette, az ezen a ténybeli alapon indult büntetőeljárást az ügyészség megszüntette (határozatszáma⁶. számú határozat). A 2017. évi teljesítményértékelés során az alosztályvezetői beosztásra alkalmatlannak minősítette, melynek tárgyában hozott minősítést megsemmisítő ítélet kimondta, hogy az bizonyítékokkal nem alátámasztott. Mindezek a hosszú időn át ismétlődő „vegzálasok” az alperes állományán belül szélesebb szakmai és családi, baráti, ismerősi körben ismertté váltak, a megbecsültségét, a szakmai és emberi jóhírért aláásták, ami a hasonló szakterületen való elhelyezkedését is meggátolta, a büntetőeljárás következtében erkölcsi bizonyítványt nem kaphatott. A határozat a minősítés megsemmisítésén kívül figyelmen kívül hagyta az egyéb hivatkozott körülményeket, és nem adta indokát, miért az adott összegű sérelemdíj összeg indokolt. Az egyenlő bánásmód követelményébe ütköző alperesi

magatartás miatt 2.000.000 forint sérelemdíj iránti igénnyel élt, az egészségkárosodásra alapított kereseti igényt a per későbbi szakaszában nem tartotta fenn.

[12] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte. Rámutatott, hogy a határozat meghozatalának időpontjában a felperes jogviszonya nem a munkáltató felróhatósági körén belül jelentkező okból már nem állt fenn, így a jogviszony helyreállítása a méltatlansági eljárással kapcsolatos jogvitában lett volna kezdeményezhető. A káreljárásban visszahelyezésre vonatkozó döntés nem hozható, az Országos Rendőr-főkapitány a felperest érintően nem gyakorol munkáltatói jogkört. A Hszt. 243. § és 256. §-ában írtak alapján a felperesnek kell bizonyítani, hogy mi volt az a cselekmény, amely a jogsérelmet eredményezte. A fegyelmi és büntetőeljárások alapját valós tények alkották, önmagában egy büntető vagy fegyelmi eljárás megindítása személyiségi jogsérelmet nem alapoz meg. A súlyosan hiányos határozatszám2. számú határozattal megszüntetett ügyészi nyomozás megállapította, hogy a szolgálatvezénylés szolgálati érdekből történő módosítása nem volt indokolt, tehát az jogsértő. A feljelentés nem volt alaptalan, azt a nyomozó ügyészség befogadta, eljárást folytatott, a felperest több jogsértés ügyében gyanúsítottként nyilatkoztatta, a gyanúsítása ellen bejelentett panaszát elutasította, a büntetőeljárást a nyomozó ügyészség folytatta, a munkáltató a Hszt. 241. § (3) bekezdésében foglaltak alapján a kárfelelősség alól mentesül, a kárfelelősség megállapítására alaptalanul előterjesztett feljelentését megállapító jogerős döntés birtokában kerülhetne sor.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[13] Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperest az alperes MEKTA alosztályvezetői beosztásába visszahelyezte, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A Hszt. 8. § (1) bekezdésére, 9. § (1) bekezdésére, 10. § (1), (4) bekezdéseire hivatkozva kifejtette, hogy az alperes az alosztályvezetői beosztásba való visszahelyezés iránt nem intézkedett, ezért a felperes arra vonatkozóan marasztalási keresetet terjeszthetett elő, melyet alaposnak tartott tekintettel arra, hogy az alosztályvezetői kinevezés visszavonása jogellenes teljesítményértékelésen és minősítésen alapult. A Hszt. 241. § (1) bekezdésében, 242. § (1) bekezdésében, 244. §-ában foglaltak alapján foglaltak alapján a védői díj megfizetésére alapított kereseti igényt alaptalannak találta, mert a büntetőeljárás kezdeményezésére indokoltan került sor, a nyomozás megindult, a gyanúsítás megtörtént, és a büntetőeljárás lefolytatására az alperesnek nem volt ráhatása, az ok-okozati összefüggés nem áll fenn a költség felmerülése és a feljelentés között. A Hszt. 256. § (1) bekezdésének, a Ptk. 2:43. § c) és d) pontjainak, 2:45. § (1) bekezdésének, 2:52. § (1)-(3) bekezdéseinek értelmezésével arra jutott, hogy a jogellenes minősítés és az alosztályvezetői beosztásból történő eltávolítás miatt felmerült személyiségi jog sérelmét az 1.000.000 forint sérelemdíj megítélésével kompenzálták. A felperes jóhírnevét és becsületét az alperes nem sértette meg, a fegyelmi- és büntetőeljárások megindítása nem minősült a valóságnak nem megfelelő tényállításnak. A felperes nem bizonyította, hogy az alperes tevékenysége miatt terjedt el széles körben, hogy ellene milyen eljárások vannak folyamatban, és milyen okból, és azt sem, hogy a becsülete, jóhírve az alperes által tett intézkedés, valótlan tényállítás, híresztelés folytán sérült volna. A felettes szakmai alapú intézkedései, a felperessel szemben tanúsított magatartása sem valósítottak meg becsületsértést; azt alátámasztó kifejezőmód, magatartás nem került bizonyításra; a meghallgatott tanúk – tanú2, tanú3, tanú4, tanú5 – a felperes és a felettese kommunikációjáról, a kettejük viszonyáról nem tudtak számot adni; a felettes felperes irányában megfogalmazott jóhírnevet, becsületet sértő kijelentés tanúi nem voltak. A jóhírnév,

becsület megsértése körében nem értékelhette a felperes és a felettes között kialakult viszonyt, a releváns tényállási elemek hiányában jogsértés ezzel összefüggésben nem volt megállapítható. A tegezés megvonása sem minősül olyan körülménynek, amely a jóhírnév, becsület megsértését megalapozza, figyelemmel arra, hogy a tanúk ezzel összefüggésben tudomással nem bírtak, az széles körben nem terjedt el.

A fellebbezések és a fellebbezési ellenkérelmek

[14] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatásával elsődlegesen a kereset elutasítását, másodlagosan a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 81. § (1) bekezdés a) pontja alapján – a 48. § (1) bekezdés g) pontjára vagy az e) pontjára visszautalva – az eljárás megszüntetését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet a Hszt. 77. §-ában, a Kp. 2. § (4) bekezdésében, 4. § (2) bekezdésében, 78. § (2) bekezdésében, 85. § (2) bekezdésében, 128. § (2) bekezdésében, a Kp. 84. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (4)-(5) bekezdéseiben, valamint a Pp. 279. § (1) bekezdésében foglaltakat sérti, mert a per során tett hivatkozásai (2023. június 14. napján tett nyilatkozat 3. pontja, 26. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldala) ellenére nem vette figyelembe a felperes illetmény nélküli szabadságára, ezzel összefüggő rendelkezési állományba helyezésre, annak megszüntetésére vonatkozó tényállításokat. A felperes jogviszonyának rendezésétől nem zárkózott el, azonban azt előbb a minősítés miatti per jogerős befejezésének hiánya, majd a jogviszony méltatlanság miatti megszüntetése akadályozta. A felperes illetmény nélküli szabadságon volt, távolléte alatt a Hszt. 77. § (1) bekezdés f) pontja alapján nem töltött be semmilyen beosztást. A felperes a 2021. október 29. napján zajlott személyzeti elbeszélgetés során alosztályvezetői beosztásra vonatkozó igényt érvényesített. A visszavétel jogszabályi háttérét ismertető jegyzőkönyv tartalmát megismerve a felajánlott szolgálati beosztást elfogadta, így a kinevezésére jogszerűen került sor. A Hszt. 77. § (3) és (4) bekezdései alapján a munkáltató nem a rendelkezési állományt megelőző korábbi, hanem a korábbi beosztással azonos besorolású másik beosztást köteles biztosítani. A jegyzőkönyv tartalmából megállapítható, hogy a munkáltató a beosztás felajánlaskor a rendelkezési állományt megelőző beosztásként az alosztályvezetői beosztást vette figyelembe, orvosolni szándékozva a bíróság által megsemmisített minősítést, és az arra alapított személyzeti intézkedést. Az alosztályvezetői beosztás már nem állítható helyre, mert a rendelkezési állományba helyezéssel megvalósult személyzeti intézkedés „felülírta a korábbi jogi helyzetet”, a rendelkezési állományba helyezéssel a szolgálati beosztás betöltésének folyamatossága megszakadt. Az illetmény nélküli szabadság megszüntetésére irányuló kérelem a beosztásba helyezésre vonatkozó döntésre kötelezte, felajánlható alosztályvezetői beosztás hiányában a meglévő üres beosztás felperes általi elfogadása az erre irányuló felperesi kezdeményezés elutasítása, a visszahelyezési kérelemről a hatáskörrel rendelkező vezető döntést hozott. A jogellenes minősítés következményeit orvosolni kívánta, azonban az a felperes oldalán felmerült okokból nem volt megvalósítható.

[15] Az elsőfokú bíróság a méltatlansági perben hozott ítéletével – a felperesi rendelkezési állomány 2021. november 11. napján történt megszűnésével egyidejűleg – a főnyomozói beosztásba helyezésről döntést hozott, ezért e körben a Kp. 48. § (1) bekezdés g) pontja alapján a keresetlevél visszautasításának lett volna helye

[16] Az elsőfokú bíróság ítéletével arra irányuló kereset hiányában a rendelkezési állomány megszűnését követő beosztásba helyezésre vonatkozó munkáltatói döntést nem bírálhatja felül, anélkül hozta meg döntését, hogy a felperes kimerítette volna a kötelező

megelőző, szolgálati panasz ügyben indított eljárást, ezért a Kp. 48. § (1) bekezdés e) pontjának alkalmazása is felmerült.

[17] A munkáltató döntést hozott a felperes alosztályvezetői beosztásba való visszahelyezési igényéről, így az alosztályvezetői beosztásába történő visszahelyezés iránti igényét – mulasztási per kezdeményezését kikerülve – a sérelemdíj iránti peres eljárásban jogsértő módon érvényesítette, mely okból a Kp. 48. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt keresetlevél visszautasítási okot szintén megalapozta.

[18] A felperes ellenkérelmében az őt alosztályvezetői beosztásba visszahelyező rendelkezés tekintetében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint a rendelkezési állomány megszűnésekor biztosított szolgálati beosztással kapcsolatos érvelés irreleváns, mert a per tárgya nem az, hanem a jogerős minősítést megsemmisítő ítélet következtében a beosztásból való jogellenes felmentés orvoslása, ezért nem sérti az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettséget, ha az azzal kapcsolatos alperesi előadásra nem tér ki. A méltatlansági perben hozott ítélet vonatkozásában az anyagi jogerőhatás fel sem merülhet, mert eltérő tényalapról származó jogérvényesítése iránt folyt két peres eljárás. A méltatlansági perben hozott ítélet kihirdetésekor főnyomozó beosztásban állt, a szolgálati jogviszony helyreállításakor ez minősült „eredeti beosztásnak”, így a törvényszék csak ezen beosztásba való visszahelyezésről rendelkezhetett. Ezzel szemben a szolgálati jogviszony helyreállítását követően dönthetett csak a bíróság a megsemmisített minősítésen alapuló alacsonyabb beosztásba helyezés korrigálásaként az alosztályvezetői beosztásba történő visszahelyezésről.

[19] A rendelkezési állomány megszűnésekor hatályban volt a minősítés és az alacsonyabb beosztásba való helyezés, így sem panasszal, sem keresettel nem volt módja a felajánlott beosztással szemben jogorvoslattal élni; e joga a minősítést megsemmisítő ítélet jogerőre emelkedésével nyílt meg, jogalapja pedig nem a rendelkezési állomány megszűnésekor felajánlott, hanem a minősítésen alapuló alacsonyabb beosztás jogellenessége. A rendelkezési állományba helyezést megelőző beosztása főnyomozó volt, azonos beosztás el nem fogadása esetén a szolgálati jogviszonya felmentéssel való megszüntetésére került volna sor. Az alperes tévesen hivatkozik a Kp. 128. §-ára és az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 15. §-ára, mert az ügy nem annak hatálya alá tartozó hatósági ügy. A Hszt. 267. § (2) bekezdés alapján a kártérítési eljárásban hozott határozattal szemben panasz benyújtásának nincs helye.

[20] A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását, az alperes – késedelmi kamattal növelt – 10.000.000 forint sérelemdíj, valamint 227.000 forint kártérítés megfizetésére kötelezését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet a Pp. 279. §-át és 346. §-át, a sérelemdíj tekintetében a Hszt. 241-242. §-aiban, 256. § (1) bekezdésében, illetve a Ptk. 2:42. §, 2:43. §, 2:45. § és 2:52. §-aiban foglalt rendelkezéseket sérti, ellentétes a Kúriának a BH 2019.10.268, 2020.8.235 számú eseti döntéseivel; a kártérítést illetően pedig a Hszt. 241-242. §, 244. §-aiba ütközik. Az elsőfokú bíróság a minősítés és az alacsonyabb beosztásba helyezés jogellenességének megállapításán kívül a sérelemdíj mértékének meghatározásakor más alperesi intézkedés tényét (fegyelmi és büntető eljárások, méltatlansági eljárás) mint személyiségi jogi sérelmet megvalósító cselekményeket figyelmen kívül hagyta, nem indokolta, miért nem értékelte azokat a jóhírnév és becsület megsértésére alkalmas cselekményként, ami a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelése. tanú2, tanú3, tanú4 és tanú5 tanúvallomását az elsőfokú bíróság az őt terhelő bizonyítás sikertelenségeként értékelte,

miközben a minősítési és a fegyelmi perben a bíróság a tanúk elfogultságát, vallomásaik összehangoltságát állapította meg. Az elsőfokú bíróság nem indokolta, hogy miért az említett tanúvallomásokat fogadta el az ellentétes más tanúvallomásokkal szemben. Az alperesi intézkedések jogellenessége, sorozat jellege önmagukban is megalapozzák a jóhírnév megsértését, nem szükséges, hogy azt külön híreszteljék. A rendőrség állományában hivatalos úton, a fegyelmi-, büntetőeljárások során résztvevő személyek tudomást szereztek a fegyelmi eljárásokról. Különböző rendőrségi értekezleteken is nyilvánosságra kerültek a jóhírnévét sértő intézkedések, az alperesi közlések nyomán több mint száz személy értesült a vele szemben folytatott eljárásokról, azok okáról, az alperes magatartása alapján terjedt el a vele szembeni fellépés. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat okszerűtlenül értékelte, ami alapot ad az ítélet felülmérlegelésre a sérelemdíj kapcsán. A keresetben hivatkozott eljárásokban, határozatokban, feljelentésekben megfogalmazott tényállítások valótlanok, ezért az elsőfokú bíróság jogszabálysértően állapította meg, hogy nem valósult meg a személyiségi jogsértés. A rendőrség kötelékéből való eltávolítására az alperes által igénybe vett jogintézmények jogellenességét a bíróság, nyomozó hatóság megállapította. Az alperesi Szolgálat1 vezetője elismerte, hogy a fegyelmi eljárás alapját képező dokumentum nem létezik, ügyészségi határozat rögzíti, hogy a méltatlansági ügyben azt kiváltóként megnevezett névtelen levél az egyik tanútól származik, az elsőfokú bíróság által megnevezett tanúk elfogultságára, vallomásaik valótlanosságára és összehangoltságára valamennyi eljárásban alappal hivatkozott. A Kúria felhívott határozataival szemben nem vette figyelembe a jogsértés ismétlődő jellegét, az alperes vétkessége fokát, sem azt, hogy a sérelemdíj összegét a jogsértőt visszatartó funkciójának megfelelően kell meghatározni, és nem adta indokát, hogy miért tartotta arányban állónak az 1.000.000 forint sérelemdíjat az elismert jogsértéssel.

[21] A kártérítés elutasítása körében nem jelölte meg, mely jogszabály alapján érvényesíthető a költség a büntetőeljárásban, nem indokolta a Hszt. 241.-242. §-ának mely értelmezése alapján nincs okozati összefüggés a felmerült kár és az alperes feljelentése között, valamint nincs kapcsolat a szolgálati jogviszonnyal. Amennyiben az alperes nem tesz alaptalan feljelentést, nem merült volna fel a védői költség, tehát az alperes magatartása okozta a kárt. Az alperestől elvárható a fokozott gondosság a feljelentés előtt. A büntetőeljárás a fegyelmi eljárással azonos vádakon alapult, az ügyészség bizonyítottság hiányában szüntette meg az eljárást, a feljelentést megelőző felderítő munkáról mondta ki, hogy alkalmatlan büntetőeljárás lefolytatására, súlyos logikai hiba a nyomozás kötelező elrendeléséből arra következtetni, hogy a feljelentés megalapozott volt, az ügyészségnek az alperes által elé tárt tényállás alapján a nyomozást el kellett rendelnie.

[22] Az alperes ellenkérelmében az elsőfokú ítélet kereset elutasító részének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint nincs ellentmondás a határozat és az elsőfokú bíróság ítélete között a sérelemdíj jogalapja körében, mert a felperes a határozat meghozatalakor folyamatban volt eljárásokra hivatkozik, melyet nem vehetett figyelembe. A kártérítés vonatkozásában fenntartotta a perben kifejtett álláspontját. A felperes nem támasztotta alá az általa állított négy személy esetén tanúvallomásának valótlanosságát, a felperes tanúi (hozzátartozó, barátnő, volt helyettes alosztályvezető, volt munkahelyi kolléga) nem elfogulatlanok, vallomásaik a per tárgyára nézve érdemi adatokat nem tartalmaztak. Valótlan tényállításra, a becsület egyéb cselekménnyel történő megsértésére sem az általa meghallgatni kért tanúk, sem tanú6, tanú7, tanú8 és tanú9 felperesi tanúk nem tettek értékelhető nyilatkozatot, a fegyelmi és büntető eljárás valós tényét ismerték meg általuk pontosan megnevezni nem tudott személyektől, az eljárásokra vonatkozó tények forrásaként magát a felperest és a volt helyettesét jelölték meg. A fegyelmi és méltatlansági eljárások

kapcsán hiányzik a jóhírnév és a becsület megsértése Ptk.-ban szereplő tényállásának megvalósulásához szükséges minden elem. A jó hírnév és a becsület sérelme a 2017. szeptemberében megtartott értekezleten elhangzottak esetében sem volt megállapítható. A felperes által hivatkozott körülmények szélesebb körben történő ismertté válása nem volt igazolhatóan a tanúkhöz köthető, nem bizonyított, hogy az említett eljárások az alkalmazottai révén váltak széles körben ismertté. A büntető feljelentéseket még a bűnösség bizonyítása utólagos sikertelensége esetén sem lehet valótlan tényeknek tekinteni, az eljárások tényszerű adatokon alapultak, az ügyészség is akként foglalt állást, hogy a vizsgált ügyben a szolgáltatmódosítás nem volt jogszabályoknak megfelelő. A valóban feltárt tények nem megfelelő értelmezésén alapuló munkáltatói döntés és az erre épülő eljárások a felperes becsületét, jóhírnevét érintő személyiségi jogsértést nem valósítanak meg.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[23] A fellebbezések nem alaposak.

[24] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdése szerint a fellebbezések és a fellebbezési ellenkérelmek keretei között bírálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a releváns jogszabályi rendelkezéseket felhívta, azokat megfelelően alkalmazta, döntésének indokait kifejtette, amelyekkel a másodfokú bíróság – az indokolás kiegészítésével – egyetértett. A fellebbezésben előadottakra tekintettel a következőket emeli ki.

[25] A peres felek az elsőfokú ítéletet eljárásjogi és anyagi jogsértésre hivatkozással egyaránt támadták. Mindez a másodfokú bíróság számára a következő felülbírálati rendet határozta meg: először meg kellett vizsgálni azon ítéleti rendelkezések jogszerűségét, amelyet a felperes és az alperes a peres eljárás eljárásjogi hibájaként állított; majd el kellett végezni a fellebbezésben állított anyagi jogi vizsgálatot.

[26] Az Alkotmánybíróságnak az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) által kidolgozott elvi megközelítésen alapuló gyakorlata [7/2013. (III. 1.) AB határozat] szerint az indokolt bírói döntéshez való jog tartalmát és terjedelmét a konkrét ügy egyedi jellemzői határozzák meg: a jogvita jellege, a vonatkozó eljárásjogi szabályok és az ügy egyedi körülményei, így az ügyben előadott kérelmek, észrevételek és a választ igénylő kérdések. Nincs olyan általános mérce, mely alapján a kérelemben előadott minden egyes hivatkozást részletes érvrendszerrel kell vizsgálnia a bíróságnak. Az indokolt bírói döntéshez való jogból „nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása.” [30/2014. (IX. 30.) AB határozat]. Az Alkotmánybíróság által irányadónak tekintett [7/2013. (III. 1.) AB határozat [30] bekezdés] EJEB gyakorlat szerint az adott bírói döntés természete, és az alapul fekvő egyedi ügy körülményei határozzák meg, hogy milyen terjedelmű és mélységű indokolás elégíti ki az indokolási

kötelezettség egyezménybeli [az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt Egyezmény] követelményét, éppen ezért elképzelhető, hogy valamely részletkérdésre vonatkozó indokolás teljes elmaradása nem, míg egy lényegesebb kérdésre vonatkozó hiányos indokolás viszont az Egyezmény 6. cikkében biztosított jog megsértését idézi elő.

[27] Az elsőfokú bíróság valóban nem adta indokát, hogy milyen okból nem akadályozta a felperes alosztályvezetői pozícióba való visszahelyezésének az illetmény nélküli szabadság miatti rendelkezési állományba kerülését követő főnyomozói beosztásba helyezése, ami azonban nem jelentette az indokolási kötelezettség megsértését, mert nem kellett kitérnie külön érveléssel erre a körülményre. Az alperes a rendelkezési állományba kerülés és annak megszűnése jelentőségét az általa hivatkozott 2023. június 14. napján (36. sorszámú) tett nyilatkozatában alapvetően nem az alosztályvezetői beosztásba való visszahelyezés akadályaként, hanem a további megtérítési igény érvényesítést gátló tényezőként említette, mint ami „az eredeti beosztásba visszahelyezésnek és a munkáltató további megtérítési kötelezettségének, véleményünk szerint tényszerű akadályát képezi”. Utal ugyan e beadványában arra is, hogy „újabb munkáltató beosztás felajánlás, és ennek elfogadása következtében a munkáltatónak már ezt követően még akkor sem lesz jogszerű lehetősége az eredeti beosztásba történő visszahelyezésére, ha a jogerős Kúriai döntés a minősítési döntést megsemmisíti”, azonban egzakta, jogszabályokkal alátámasztott, világos, koherens érvelést és azon alapuló védekezést nem adott elő, így arra az elsőfokú bíróság nem térhetett ki. Az indokolási kötelezettség ugyanis nem várható el konkrét, határozott, világos, konzisztens jogi érvelések nélküli logikai okfejtések minden egyes mozzanatára történő reagálásra, kizárólag az ügy elbírálása szempontjából jelentős, és a felek egyértelmű álláspontját kinyilvánító jogi következtetés és azt koherens rendszerben levezető, jogszabályi hivatkozással alátámasztó, határozott perbeli előadásokra.

[28] A rendelkezési állomány megszűnését követő beosztásba helyezésről szóló munkáltatói döntésnek egyébiránt – az alábbiakra is figyelemmel – nem volt relevanciája, így az arra vonatkozó indokolás mellőzése érdemben nem érintette az elsőfokú bíróság döntésének jogszerűségét, az alperes eljárásjogi jogszabálysértésre való hivatkozása alaptalan.

[29] A felperes az elsőfokú ítélet jogi indokolását okszerűtlennek, a bizonyíték mérlegelés logikai folyamatát hibásnak, a sérelemdíj iránti igény elutasítás körében részben ellentmondásosnak (elfogadja és el is utasítja a sérelemdíj jogalapját), részben hiányosnak találta (nem adta indokát, hogy a sérelemdíjat miért nem alapozzák meg a keresetben hivatkozott intézkedések, és mely körülmények alapján áll arányban az elismert sérelemdíj a jogsértéssel). A személyiségi jogi jogsértés jogkövetkezményei iránti követelés érvényesítése a Hszt. 253. § (1) bekezdésének megfelelően igénybejelentéssel indul, amelyet a Hszt. 254. § és 255. §-ai alapján kell elbírálni, és azzal szemben a Hszt. 255. § (1) bekezdése alapján lehet a bírósághoz fordulni. Az alperes határozatában megállapított sérelemdíj jogalapját a felperes a keresetben nem támadta, az elsőfokú bíróságnak abban kellett állást foglalnia, hogy a hivatkozott ténybeli alapokon és jogi indokok mentén megállapítható-e a felperes becsületének vagy jóhírnevének a megsértése, melytől elkülönül annak megítélése, hogy a jogellenes minősítés és az alacsonyabb beosztásba helyezés következtében előállt személyiségi jogi jogsértésre alapított igényt az alperes elismerve sérelemdíjat állapított meg.

Az elsőfokú bíróság a kereset szerinti jogcímre alapított igényt alaptalannak tartotta, a személyiség jog általános sérelmét nem vizsgálhatta, így ítéletében nem érinthette a határozat szerinti sérelemdíj jogalapját és mértékét, az nem feleltethető meg a keresetben érvényesített jogcímnek, sem az annak alapjaként feltüntetett tényeknek. Az alperes határozatában nem a kereset szerinti személyiségi jogsértést, hanem a személyiségi jogok általános sérelmét állapította meg, a jóhírnév és a becsületsértés tényállási elemeinek megvalósulását nem vizsgálta. Az elsőfokú bíróság a jóhírnév megsértésére és a becsületsértésre irányuló igényt alaptalannak tartotta, az ítélet nem foglalhatott állást az alperes által nem a jóhírnév (becsületsértés) megsértése alapján megállapított sérelemdíj jogsértéshez viszonyított mértékének értékeléséről és nem kerülhetett ellentmondásba a jóhírnév sérelmére és a becsületsértése alapított kereseti kérelem elutasításával.

[30] A felperes fellebbezésében vitatta a bizonyítékok egybevetését és azok értékelését, álláspontja szerint az indokolás nem tartalmazza a mérlegelés során irányadónak tekintett körülményeket, a lefolytatott bizonyítás és más perekből beszerzett bizonyítékok a jóhírnév megsértését és a becsületsértést alátámasztják. Amennyiben a felperes számára az indokolás nem meggyőző, nem a jogi indokolási kötelezettség megsértése körében sérelmezhető, hanem az adott, alkalmazott anyagi, illetve eljárási jogszabályhelyhez kapcsolódóan, annak mikénti értelmezése szempontjából. Az Alkotmánybíróság az indokolt bírói döntéshez való jogot a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogból bontotta ki [7/2013. (III. 01.) AB határozat]. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ugyanakkor a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása [30/2014. (IX. 30.) AB határozat]. Az indokolási kötelezettség azt az elvárást támasztja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolásának az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie, és nem minden egyes részletre (Kf.VII.38.187/2021/11.). Az elsőfokú ítélet nem érinti a határozat szerinti sérelemdíj jogalapját, mértékét, a keresetben a felperes a személyiségi jogok két nevesített esetének a megsértésére hivatkozott, mely körben a törvényszék a keresetet alaptalannak találta. A felperes a sérelemdíj mértékének megállapítása körében is relevancia hiányában állítja az indokolási kötelezettség megsértését, mert az elsőfokú bíróság nem ítelt meg sérelemdíjat, így a Pp. 279. § (3) bekezdését nem sérthette meg. Az ítéltábla ennek tükrében megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében adott jogi érvelés az indokolási kötelezettség alkotmányos követelményének is megfelelt, a felperes ezzel kapcsolatos kifogása pedig megalapozatlan volt.

[31] Az ítéltábla ezt követően az elsőfokú ítéletnek az anyagi jogi jogszabályoknak való megfelelését vizsgálta; elsőként az alosztályvezetői beosztásba történt visszahelyezésről szóló rendelkezés jogszerűsége tekintetében foglalt állást.

[32] Az alperes fellebbezésében azzal érvelt egyrészt, hogy az alosztályvezetői beosztásba visszahelyezés jogilag kizárt a rendelkezési állomány megszűnését követő munkáltatói besorolás miatt, másrészt a bíróság a főnyomozói beosztásba való visszahelyezésről a méltatlansági perben jogerős döntést hozott, így beosztásba helyezés ítélt dolog, továbbá közigazgatási jogvitában ez az igény arról való alperesi döntés hiányában nem érvényesíthető.

[33] Az elsőfokú bíróság helytállóan tekintette úgy, hogy a felperes – az alperes döntése hiányában – a visszahelyezés iránt igényét marasztalási keresettel érvényesíthette. A jogerős minősítést megsemmisítő ítélet alapján a felperes alacsonyabb beosztásba helyezése jogellenes minősítésen alapult, amelyre munkáltatói intézkedés nem alapítható. Az említett ítélet folytán a felperes 2018. május 15. napján történt főnyomozói beosztásba helyezésére jogellenesen került sor, melynek jogkövetkezményeit az alperesnek a Hszt. 8. § (2) bekezdése alapján külön szolgálati panasz benyújtása nélkül figyelembe kellett volna vennie, és a felperest alosztályvezetői beosztásába vissza kellett volna helyeznie, tehát az alperes téves hivatkozásával szemben a felperes a minősítést megsemmisítő ítélet alapján az alosztályvezetői beosztásba való visszahelyezés iránti igényét a bíróság előtt érvényesíthette anélkül, hogy kötelező jogorvoslati eljárást ki kellett volna merítenie. Az alperes a 2018. május 15. napján történt jogellenes főnyomozói beosztásba helyezést követően az alosztályvezetői beosztást nem állította helyre, miáltal a jogellenes beosztás folyamatos állapotsérelmet jelent, ezért azt mindaddig vitatni lehet, amíg a sérelmes helyzet fennáll (BH1999.330.). Jelentősége van annak is, hogy a felperes a számára sérelmes helyzet orvoslása érdekében az alpereshez többször kérelmet nyújtott be, ezen igényét az alperesnél 2021. május 14. napján előterjesztett – a jelen per alapját képező határozathozatalt kezdeményező – beadványában is kifejezésre juttatta.

[34] Alaptalanul hivatkozott az alperes arra, hogy a rendelkezési állomány megszűnéskor a felperes visszahelyezéséről döntött, melyet úgy kell értelmezni, hogy felajánlható vezetői hely hiányában a felperes ezirányú kérelmét elutasította. A felperes a rendelkezési állományba kerülésekor ténylegesen főnyomozói beosztásban állt, így a Hszt. 77. § (3) bekezdése alapján a rendelkezési állományba helyezést megelőző beosztásként az alosztályvezetői nem merülhetett fel, hiszen abba az alperes őt nem helyezte vissza. Ezt igazolja a 2021. október 29. napján tartott megbeszélésről készült jegyzőkönyv adattartalma: a felperes „rendelkezési állományba helyezése előtti szolgálati beosztása: megyei Rendőr-főkapitányság, Igazgatóság2, Osztály1, Alosztály2 állományában főnyomozó (TI/C).” A felperes alosztályvezetői beosztásba való visszahelyezését – többek között – a kártérítési igényében kérte, melyre a 2021. augusztus 2. napján kelt alperesi válasz azt tartalmazta, hogy az eredeti beosztásba történő visszahelyezésre „az eljárások folyamatban léte miatt nem kívánunk kitérni.” Ez a kifejezést nem lehet másként értelmezni, hogy a visszahelyezésről a minősítéssel kapcsolatos jogerős ítélet meghozataláig nem akart, ezt követően pedig a jogviszony méltatlanság miatti megszüntetése miatt nem tudott döntést hozni. Az alperes nem állította helyre a felperes alosztályvezetői beosztását, ezért a rendelkezési állomány megszűnéskor az nem volt a rendelkezési állományba helyezést megelőző szolgálati beosztásként figyelembe vehető. Ennek elfogadása oda vezetne, hogy az alperesnek alosztályvezetői hely hiányában – a minősítést megsemmisítő ítéletből eredő kötelezettségét megkerülve – a Hszt. 77. § (3) bekezdés alapján a felperest nem kellene alosztályvezetői beosztásba visszahelyeznie annak ellenére, hogy a jogerős ítélet jogkövetkezményeként az olyan kötelezettsége, melyet felajánlható hely hiányában is teljesítenie kell. Az alperes a felperes alosztályvezetői beosztását a rendelkezési állomány megszűnését megelőzően nem állította helyre, így alaptalan az arra alapított okfejtés, hogy a felperes a rendelkezési állományba kerülésakor felvállalta azt a helyzetet is, hogy visszatérésekor nem lesz üres alosztályvezetői beosztás.

[35] Téves az alperes érvelése, hogy a felperes alosztályvezetői beosztása a rendelkezési állományba kerülése, majd annak megszűnése miatt a Hszt. 77. § (3) bekezdése alapján többé már nem helyreállítható. A felperes a minősítés megsemmisítése iránti per folyamatban léte alatt az alosztályvezetői beosztás megszüntetését követően főnyomozó beosztásba került, majd a rendelkezési állomány megszűnését követően ismét főnyomozói beosztásban teljesített szolgálatot a jogviszonya méltatlanság miatt történt megszüntetéséig. Az alperes a minősítést megsemmisítő ítélet alapján 2018. május 15. napjától a felperest jogellenesen helyezte főnyomozói beosztásba, akinek e jogviszonya ezt követően folyamatosan fennállt, illetve azt a méltatlansági perben hozott ítélet helyreállította. E jogviszonyra vonatkozó, a rendelkezési állományba kerülést eredményező, majd azt megszüntető munkáltatói személyügyi intézkedés(ek) nem járhat(nak) azzal a joghatással, ami a minősítést megsemmisítő ítéletből eredő beosztás helyreállítási kötelezettséget hatálytalanítja, mert a szóban forgó intézkedések között nincs közvetlen összefüggés. Az alacsonyabb beosztásba helyezést követően folyamatosan fennálló jogviszonyt érintő személyügyi intézkedések nem hatnak ki az alacsonyabb beosztásba helyező munkáltatói intézkedés jogszerűségének megítélésre, a minősítést megsemmisítő ítélet joghatására nincs hatással a rendelkezési állományba kerülés változása. A rendelkezési állománnyal kapcsolatos, a Hszt. 77. § (3) bekezdése alapján fennálló intézkedési kötelezettség kizárólag a főnyomozói beosztás keretén belül értelmezhető, a rendelkezési állomány megszűnésekor az alperes a fent kifejtettek szerint nem a helyreállított alosztályvezetői beosztás adta értelmezési keretben járt el, ezért a felajánlható főnyomozói (alacsonyabb) beosztás elfogadása nem minősül az alosztályvezetői beosztásról való lemondásnak.

[36] Az alperesnek a minősítést megsemmisítő ítélet következtében – általa sem vitatottan – a felperes alosztályvezetői beosztásba való visszahelyezés iránti kötelezettsége keletkezett, ezt azonban tévesen értelmezi akként, hogy azt a felperesnek szolgálati panasz benyújtása útján külön kérelmeznie kellett volna, melyet – valós döntési helyzetbe kerülve – felajánlható alosztályvezetői hely hiányában elutasíthatott. Az alacsonyabb beosztásba helyezés jogellenessége folytán az alperesnek szolgálati panasz benyújtása nélkül a felperest vissza kellett volna helyeznie alosztályvezetői beosztásba. A főnyomozói beosztásból a rendelkezési állományba kerülésig ezt nem tette meg, a rendelkezési állomány megszűnésekor a Hszt. 77. § (3) bekezdése alapján felajánlandó beosztás főnyomozói volt. Az alperes ezzel ellentétes értelmezése megkerüli a minősítést megsemmisítő ítéletből eredő visszahelyezési kötelezettségét, hiszen a rendelkezési állományba helyezés idejére – visszamenőlegesen az alosztályvezetői beosztásba helyezés fikcióját felállítva – a figyelembe vehető eredeti beosztásként az alosztályvezetőit tekinti, melyre vonatkozóan – üres pozíció hiányában – nem áll fenn visszahelyezési kötelezettsége.

[37] Alaptalanul és ellentmondásosan hivatkozott az alperes a mulasztási per megindításának szükségességére, mert az alosztályvezetői beosztásba történő visszahelyezésről önálló döntési joga nem volt, a minősítést megsemmisítő ítélet alapján a felperest eredeti beosztásába vissza kellett helyeznie, melynek elmaradása okán a felperes – a fent írtak szerint – marasztalási perben érvényesíthette igényét. Az alperes érvelése okszerűtlen is, hiszen hivatkozása szerint a visszahelyezés iránti igényről döntött, mulasztási

pernek pedig a közigazgatási cselekmény megvalósítására vonatkozó jogszabályi kötelezettség elmulasztása esetén van helye.

[38] Az elsőfokú bíróság méltatlansági perben hozott ítélete a felperes rendelkezési állományból való kikerülését követő főnyomozói beosztásban töltött jogviszonya felmentéssel történt megszüntetése jogellenességét állapította meg, mely során az határozatszám8 számú méltatlanná válást megállapító határozat és a szolgálati jogviszonyt megszüntető szám3 fmi számú parancs jogszerűségét vizsgálta. Az elsőfokú bíróság a jelen perben nem a méltatlansági per alapjául szolgáló közigazgatási tevékenység jogszerűségéről, hanem az alosztályvezetői beosztásba való visszahelyezésre irányuló igényről döntött. A felperes az alosztályvezetői beosztásba visszahelyezés iránti igényt korábban érvényesítette, e kérdésben az anyagi jogerőhatás nem érvényesül (Kp. 96. §), ezért a Kp. 48. § (1) bekezdés g) pontja alapján az eljárás megszüntetésének nem volt helye.

[39] Téved az alperes abban is, hogy az elsőfokú bíróság az illetmény nélküli szabadságot követő beosztásba helyezésre vonatkozó munkáltatói döntést bírálta felül, mert az nem minősül az alosztályvezetői beosztásba való helyezésről hozott elutasító döntésnek, az alperes azt megelőzően sem helyezte vissza vezetői beosztásába a felperest. Az alperes érvelését okszerűtlenné teszi és cáfolja az azt kísérő ellentmondásos intézkedések sorozata: a 2021. augusztus 2. napján kelt levelében a felperest arról tájékoztatta, hogy a beosztásba visszahelyezés érdekében nem intézkedik; majd a rendelkezési állomány megszűnéskor már azt foglalta okiratba, hogy „alosztályvezető (TI/E) beosztást vettünk figyelembe.” A fellebbezésében pedig mindennek ellentmondva azt az okfejtést adta elő, hogy a beosztásba visszahelyezésről a rendelkezési állomány megszűnéskor elutasító döntést hozott, amit kizár az a körülmény, hogy akkor már az alosztályvezető beosztást vette figyelembe eredeti beosztásként. A bíróság a perben az alosztályvezetői beosztásba való visszahelyezés iránti igényről döntött, az alperes az eljárás Kp. 48. § (1) bekezdés e) pontja szerinti megszüntetési okra alaptalanul hivatkozott.

[40] Összefoglalva: az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperes alosztályvezetőiből főnyomozói beosztásba helyezése jogellenes volt, ezért a felperes – a visszahelyezésre irányuló munkáltatói intézkedés hiányában – marasztalási perben érvényesíthette az alosztályvezetői besorolásába helyezésre irányuló igényét.

[41] Áttérve a felperes anyagi jogi fellebbezési vitatásaira, a sérelemdíj iránti igényének ténybeli alapjaként a felettes intézkedéseit és a munkáltató vele szemben indított, a feljelentése alapján folyamatban volt csekély tárgyi súlyú vagy utóbb bíróság által hatályon kívül helyezett döntéssel befejeződött, illetőleg megszüntetett fegyelmi és büntetőeljárásokat jelölte meg, ami álláspontja szerint a jóhírnevét és a becsületét sérti. A két személyiségi jogi jogsértés eltérő esetkörre takar: a jóhírnévhez való jog az adott személy valós tényeken alapuló társadalmi megítéléséhez fűződő érdeket védi függetlenül a személyre vonatkozó ténylegesen fennálló társadalmi megítéléstől (PJD2018. 34., BH2005. 426.). Megvalósulásnak feltétele más személyre vonatkozó, sértő valótlán tény állítása, mely alkalmas arra, hogy a személy társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolja, ennek tényleges bekövetkezése nem feltétel.

Helytállóan mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy a jóhírnév védelme bárkit megillet, az érintett személy tulajdonságainak, közösségben róla kialakult tényleges véleménynek a vizsgálata szükségtelen. Más személyt minősítő, ténytartalom nélküli értékítélet nem minősül tényállításnak, azzal a jóhírnév megsértése nem valósul meg. Becsületsértést a közlés valóságtartalmától függetlenül a kifejezősmódjában bántó, megalázó, becsmérlő, gyalázkodó vagy lealacsonyító megnyilvánulás jelent.

[42] Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a fegyelmi- és büntetőeljárások megindításának a ténye a jóhírnév megsértését nem jelenti. A Kúria több határozatában (Pfv.IV.20.962/2017/8., Pfv.III.22.354/2016/14.) kifejtette: „Önmagában a büntető feljelentés megtétele többlet tényállás hiányában a személyhez fűződő jogok sérelmének a megállapítását nem teszi lehetővé. A személyhez fűződő jog megsértése objektív felelősségen alapul, ezért nincs jelentősége az alperes szándékának, jó- vagy rosszhiszeműségének. A feljelentés akkor sérthet személyhez fűződő jogot, ha a feljelentő jobb tudomása ellenére állít más személyre vonatkozó valótlan, sértő tény, vagy a feljelentés kifejezősmódjában indokolatlanul bántó, sértő kifejezéseket tartalmaz. Személyi jogsértés csak akkor állapítható meg, ha a feljelentő visszaélészerűen gyakorolja jogait, tudatosan állít valótlant vagy indokolatlanul bántó, sértő, megalázó kifejezéseket használ. A bűncselekménnyel kellő alap nélkül történő meggyanúsítás az új Ptk. rendszerében a személyiségi alapjog megsértése megállapítására nyújthat alapot.” Következetes a bírói gyakorlat, hogy önmagában a büntető feljelentés, illetve az eljárás megindításának ténye nem sért személyiségi jogot, még akkor sem, ha később a büntetőeljárás nem vezet a feljelentett vagy eljárás alá vont személy elmarasztalására (Pfv.IV.20.097/2017/5.).

[43] A Kúria döntéseiben megjelenő jogértelmezés irányadó a fegyelemi eljárások megindítására is, mert annak tárgya és célja a büntetőeljáráshoz hasonlóan az eljárás alá vont szolgálati viszonyával összefüggésben megvalósított magatartása jogszerűségének megítélése. Mindebből következik, hogy nem ad alapot a jóhírnév megsértésének megállapítására, hogy a különböző eljárások lefolytatása során az abban eljárásjogi pozíciójuk folytán részt vevő személyek tudomást szereznek az eljárás alapjául szolgáló cselekményekről. A személyiségi jogsértés miatt indított perben nem vizsgálható, hogy a szolgálati visszaélés és szolgálati előljáró miatt indult büntetőeljárás megindítására a felperes állítása szerint alaptalanul került-e sor. Ezzel összefüggésben a Kúria Pfv.IV.20.314/2018/22. szám ítéletében rámutatott, hogy „a személyiségi jogi per a jogrendszerben elfoglalt helyénél, szerepénél fogva alapvetően nem lehet más eljárások „árnyékpere”, nem foglalhat állást más jogterületre, más büntetőeljárás, fegyelmi eljárás, államigazgatási eljárás, bármely más polgári per tekintetében a jogvita eldöntésére, de még véleményezésére sem hivatott. Konkrét eljárásokban felmerülő, konkrét magatartások bizonyító erejét, jelentőségét alapvetően az adott eljárásban eljáró személyeknek kell értékelniük.” A hivatkozott büntetőeljárásban az ügyészség a nyomozást elrendelése, a felperest gyanúsítottként meghallgatta, a feljelentést nem utasította el, így arról a személyiségi jogi igény elbírálása során eljáró bíróság nem állapíthatja meg, hogy az alaptalan és az alperes elmulasztotta a kellő körültekintést a feljelentés megtétele előtt. Nincs jelentősége az alperesi Szolgálatl vezetője nyilatkozatának, mert a perbíróság nem állapíthatja meg, hogy a hivatkozott ügyben a feljelentést mint alaptalant vissza kellett volna utasítani.

[44] A felperessel szembeni fegyelmi eljárás megindítása tényének mással való közlése nem alapoz meg jóhírnév sérelmet, mert az tartalmában nem valótlan, többlettényállási elem bizonyítása nélkül jó hírnevet nem sért. Az elsőfokú bíróság helytálló megállapítása szerint a felperes nem bizonyította, hogy az alperes magatartása miatt terjedt el szélesebb munkahelyi és személyes ismeretségi környezetében az ellene indított fegyelmi és büntetőeljárások ténye, azt pedig nem állította keresetében, hogy az eljárások alapjául szolgáló cselekményeket az alperes közölte más személyekkel. Az elsőfokú bíróság az erre vonatkozó bizonyítékokat okszerűen, súlyuknak megfelelően értékelte, a felperes fellebbezése megreked annak pusztá állításán, hogy más tanúvallomásokból az ítéleti következtetésekkel szemben álló megállapítások tehetők: nem jelölte meg, hogy mely bizonyítási eszközből származó, mely bizonyíték, milyen logikai kapcsolat alapján bizonyítják, hogy az alperes közölte jóhírnév vagy becsületsértő módon mással a fegyelmi és büntetőeljárások tárgyát képező rá vonatkozó tényeket vagy értékítéletet. A felperes adós maradt a jóhírnév és a becsületsértő megnyilvánulások elkülönítésével és az egyes közlések tartalmi azonosításával, a hivatkozott személyiségi jogsérelem megvalósulásának hiányát az elsőfokú bíróság jogszerűen állapította meg.

[45] A Hszt. 241. §-a rendelkezik a rendvédelmi szerv által okozott károk megtérítéséről, mely szerint a munkáltató – vétkességére tekintet nélkül – teljes mértékben felel a hivatásos állomány tagjának szolgálati viszonyával összefüggésben keletkezett kárért. A munkáltató kártérítési felelősségének feltétele a kár bekövetkezése, valamint a jogviszony és a kár közötti okozati összefüggés fennállása.

[46] A szolgálati viszony és a kár bekövetkezése közötti összefüggés fennállásának megítéléséhez értelemszerűen keretként szolgál a Kúria 1/2018. (VI. 25.) KMK véleménye (a továbbiakban: KMK vélemény), tekintettel arra, hogy az a hivatásos szolgálati jogviszonyban is irányadó. A munkaviszonnyal összefüggés különösen az alábbi esetekben állhat fenn: a munkaszerződésben meghatározott feladatok ellátása, a munkáltató utasításának teljesítése, ideértve a munkavégzéshez szükséges előkészületet; a munkavégzéstől elválaszthatatlan tevékenység; a személyes szükségletek kielégítése; a helyzetváltoztatás, közlekedés a munkahelyen. A munkáltató által nyújtott szolgáltatás, pl. jogszabály vagy a munkáltató utasítása alapján kötelezően igénybe vett szállás is megalapozhatja a munkaviszonnyal összefüggést.

[47] A KMK vélemény példálózó jellegű felsorolása szerint a jogviszony és a kár bekövetkezése közti kapcsolat jellemzően olyan esetekben áll fenn, amikor az alkalmazott a jogviszony alapján teljesítendő kötelezettséget intézve, attól elválaszthatatlan vagy azzal szorosan összefüggő tevékenységet végezve vagy kötelező munkáltatói szolgáltatások igénybevétele során kárt szenved. A perben vitatott kérdés az volt, hogy az ügyészség 2020. március 12. napján kelt, határozatszám 2. számú határozatával megszüntetett büntetőeljárásban a felperes által megfizetett védői díj mint kár a szolgálati jogviszonnyal összefüggésben keletkezett-e. Az elsőfokú bíróság megfelelően azonosította a szolgálati viszony és a kár közötti összefüggés vizsgálatának szükségességét és vonta értékelési körébe a megszüntetett büntetőeljárás körülményeit, így azt is, hogy az alperes feljelentése nyomán a büntetőeljárás megindult, a gyanúsítás megtörtént. A fellebbezés érvelésével szemben ítéletében számot adott arról, hogy a költség felmerülése és az alperes magatartása között nem

áll fenn az összefüggés, mert a gyanúsítás megtörtént, a büntetőeljárás lefolytatására az alperesnek nem volt ráhatása.

[48] A feljelentés alapján a munkáltató az alkalmazott felelősségének megállapítására irányuló eljárást indítványozza, mely alapján a nyomozó hatóság dönt a nyomozás elrendeléséről. A felmerült költség nem az alperes magatartásának következménye, arra alapot szolgáltatott a felperes jogviszonyból származó kötelezettségeinek teljesítése során tanúsított magatartása, az alapos gyanú fennállása, melynek hiányában az ügyészség a feljelentést nem utasította vissza, a nyomozást elrendelte. Az így megindult büntetőeljárás elszakad a szolgálati viszonytól, a nyomozó hatóság eljárása során védő igénybevétele nem minősül sem a jogviszonyból eredő kötelezettség teljesítése érdekében végzett tevékenységnek, sem a munkáltató döntése alapján kötelezően igénybe vett szolgáltatásnak, és nem áll fenn más az előbbiekhöz hasonló közvetlen logikai kapcsolat a két tény (jogviszony és védő díja) között. Nem áll fenn okozati összefüggés a kár és a jogviszony között azon logikai megfontolás alapján, hogy a munkáltató intézkedése nélkül nem indul el az az okfolyamat, ami végső soron a káresemény bekövetkezéséhez vezet, mert a felperest nem a jogviszony teljesítése során vagy kötelezően igénybe vett munkáltatói szolgáltatással összefüggésben éri kár.

[49] Tényszerűen hivatkozott a felperes a felmerült költség büntetőeljárásban való érvényesíthetőségének alapjaként szolgáló jogszabályok megjelölésének hiányára, azonban a bíróság döntésének jogalapja nem a kár büntetőeljárásban történő megtérítésének lehetősége, hanem a kárigény a Hszt. 241. § (1) bekezdése szerint jogalapjának a hiánya, ezért az indokolás kifogásolt hiányosságának relevanciája nem volt.

[50] Az egyenlő bánásmód megsértésére alapított sérelemdíj iránti igényre vonatkozó elsőfokú ítéleti megállapítások jogszerűségét a fellebbezések nem támadták, így arra vonatkozóan a másodfokú bíróságnak felülbírálatot nem kellett végeznie.

[51] Az ítéltábla az alperes által indítványozott tanúbizonyítás elrendelését mellőzte, mert egyrészt a felülbírálat során jogkérdések vonatkozásában kellett állást foglalnia, ami azt eleve szükségtelenné tette, másrészt az olyan tények (a felperes rendelkezési állományba kerülésének körülményei, felkínálható beosztások) bizonyítására irányult, melyről az alperesnek az elsőfokú eljárásban már tudomása volt.

[52] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[53] A felperes és az alperes a másodfokú eljárásban a fellebbezéshez és az ellenkérelemhez kapcsolódóan perköltséget igényeltek. A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezések eredménytelensége miatt másodfokú perköltséget nem állapított meg, ugyanakkor a felek a

fellebbezési ellenkérelmek előterjesztésével összefüggésben felmerült költségeik megtérítésére igényt tarthatnak, amit a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján, a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 83. § (2), (3) bekezdései értelmében, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. §, 3. § (2), (3) bekezdéseire figyelemmel határozott meg. A kiindulópontot a fellebbezési pertárgyérték képezte, melynek összege mindösszesen 17.346.600 (7.119.600+227.000+10.000.000) forintot tett ki. A felperes fellebbezése az elsőfokú ítélet kártérítésre és a sérelemdíjra vonatkozó rendelkezéseit, míg az alperesé az alosztályvezetői beosztásba történő visszahelyezést érintette, melyek pertárgyértékhez viszonyított aránya 59% - 41 %, ez az arányszám a fellebbezési ellenkérelemért felszámított összegek meghatározása során is iránymutatásul szolgált. Az alperes 41%-ban pervesztes, ezért a felperes által a másodfokú eljárásban igényelt perköltség (500.000 forint) megfizetésére ezen arányban (205.000 forint) köteles, míg a felperes 59% arányban fennálló pervesztességére tekintettel az alperes által igényelt 20.000 forint alapulvételével számítottan a másodfokú bíróság a két összeg különbözetének megfizetésére az alperest kötelezte.

[54] A felperes a Pp. 525. § (1) bekezdése szerint munkavállalói költségkedvezményre jogosult, az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért a tárgyi költségfeljegyzési jog folytán a perben az Itv. 46. § (1) bekezdés szerint le nem rótt mindösszesen 1.387.728 forint fellebbezési illetéket a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam viseli.

[55] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2025. február 4.

dr. Kecskés Zsófia s.k.
s.k.

a tanács elnöke

dr. Farkas Ervin s.k.

előadó bíró

dr. Kincsesné dr. Szalai Kornélia

bíró